

УДК 378.147:784.4(477.54)(091)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/98-1-29>

Олександр КРИГІН,
orcid.org/0000-0003-2837-8657
кандидат мистецтвознавства, доцент,
старший викладач кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради
(Харків, Україна) bumikh1@gmail.com

КЛАС ГІТАРИ В ХАРКІВСЬКІЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ АКАДЕМІЇ: ВІСІМНАДЦЯТЬ РОКІВ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ

У статті висвітлено процес становлення та розвитку класу гітари в Харківській гуманітарно-педагогічній академії протягом 2007–2025 років. Проаналізовано ключові етапи формування виконавської та педагогічної школи, окреслено особливості організації освітнього процесу в межах підготовки здобувачів за спеціальностями 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» та 025 «Музичне мистецтво». Розглянуто зміст і структуру освітніх компонентів «Спеціальний музичний інструмент (гітара)», «Додатковий музичний інструмент (гітара)», «Акомпанемент (гітара)» як основу формування професійних компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва. Особливу увагу приділено ролі індивідуальних занять у розвитку виконавських, інтерпретаційних і методичних навичок здобувачів освіти. Висвітлено еволюцію репертуарної політики – від академічних зразків до інтеграції сучасних музичних стилів (фінгерстайл, блюз, рок), що сприяє поєднанню традицій академічної та естрадної музичної освіти. Окреслено науково-методичну діяльність викладачів, їх участь у конференціях, конкурсах, фестивалях і творчих проєктах. Проаналізовано трансформації освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 та воєнного стану, зокрема впровадження дистанційних і змішаних форм навчання, використання цифрових платформ і програм для організації навчальної взаємодії. Розглянуто роль синхронного й асинхронного навчання, а також значення трансмедійної комунікації як інструменту розширення освітнього середовища. Визначено перспективи розвитку класу гітари, пов'язані з удосконаленням методичного забезпечення, впровадженням інноваційних технологій, розширенням репертуару та активізацією міжнародної співпраці. Зроблено висновок про важливість класу гітари як складової сучасної мистецької освіти та ефективного середовища формування конкурентоспроможних фахівців у галузі музичного мистецтва.

Ключові слова: клас гітари, «Спеціальний музичний інструмент (гітара)», «Додатковий музичний інструмент (гітара)», «Акомпанемент (гітара)», мистецька освіта, педагогічна майстерність, Харківська гуманітарно-педагогічна академія.

Oleksandr KRYGIN,
orcid.org/0000-0003-2837-8657
Candidate of Arts, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Musical and Instrumental Teacher Training
Communal Institution "Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy"
Kharkiv Regional Council
(Kharkiv, Ukraine) bumikh1@gmail.com

GUITAR CLASS AT THE KHARKIV HUMANITARIAN-PEDAGOGICAL ACADEMY: EIGHTEEN YEARS OF FORMATION AND DEVELOPMENT

The article highlights the eighteen-year history of the formation and development of the guitar class at the Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy. The key stages of the formation of the performing school, repertoire guidelines, scientific and methodological work of teachers, and the participation of students in competitions, festivals, and concert events are outlined. The guitar class

The article highlights the process of formation and development of the guitar class at the Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy during 2007–2025. The key stages of the formation of the performing and pedagogical school are analyzed, the features of the organization of the educational process within the framework of training applicants for specialties 014.13 «Secondary Education (Musical Art)» and 025 «Musical Art» are outlined. The content and structure of the educational components «Special Musical Instrument (Guitar)», «Additional Musical Instrument (Guitar)», «Accompaniment (Guitar)» are considered as the basis for the formation of professional competencies of future teachers of musical art. Special attention is paid to the role of individual classes in the development of performing, interpretative and methodological skills of education applicants. The evolution of repertoire policy is highlighted – from academic samples to the integration of modern musical styles (fingerstyle, blues, rock), which contributes to the combination of traditions

of academic and pop music education. The scientific and methodological activities of teachers, their participation in conferences, competitions, festivals and creative projects are outlined. The transformations of the educational process in the conditions of the COVID-19 pandemic and martial law are analyzed, in particular the introduction of distance and blended learning, the use of digital platforms and programs for organizing educational interaction. The role of synchronous and asynchronous learning is considered, as well as the importance of transmedia communication as a tool for expanding the educational environment. The prospects for the development of the guitar class are determined, associated with the improvement of methodological support, the introduction of innovative technologies, the expansion of the repertoire and the activation of international cooperation. The conclusion is made about the importance of the guitar class as a component of modern art education and an effective environment for the formation of competitive specialists in the field of musical art.

Key words: guitar class, «Special musical instrument (guitar)», «Additional musical instrument (guitar)», «Accompaniment (guitar)», art education, pedagogical skills, Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy.

Постановка проблеми. Одним із головних напрямів розвитку сучасної вітчизняної освіти є всебічний розвиток талантів особистості – інтелектуальних, творчих, а також виховання активної громадянської позиції. Така діяльність особистості повинна примножити творчий, культурний, освітній та економічний потенціал України, яка має впевнено рухатися в напрямку європейського суспільства. Тому, в сучасних умовах зростає важливість мистецької освіти, яка надає здобувачам естетичний досвід, професійні компетентності й отримання кваліфікації в різних мистецьких галузях, зокрема музичній (Міністерство освіти і науки України, 2021).

Початок ХХІ ст. відзначився зростанням популярності гітарного мистецтва. В виконавській діяльності можна спостерігати велику кількість національних та міжнародних гітарних конкурсів, в композиторській – для інструмента створюють новий в жанрово-стилістичному плані репертуар. Звертає на себе і наукова діяльність, пов'язана з гітарним мистецтвом – захищена солідна кількість не тільки магістерських, кандидатських, докторських досліджень, також створені монографії. Величезна кількість прихильників гітарного мистецтва вплинула і на вітчизняну освіту, завдяки чому у багатьох ВНЗ педагогічного напрямку, в тому числі Харківський гуманітарно-педагогічній академії в 2007 р. було відкрито клас гітари на кафедрі музично-інструментальної підготовки вчителя. У межах підготовки вчителів музичного мистецтва за спеціальністю 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» здобувачі освіти опановують компетентності через освітні компоненти: «Спеціальний музичний інструмент (гітара)», «Додатковий музичний інструмент (гітара)», «Акомпанемент (гітара)».

Згідно з чинними нормативними документами першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» та 025 «Музичне мистецтво», затвердженими МОН України, клас гітари розглядається

як форма організації освітнього процесу у закладах вищої мистецької та педагогічної освіти, що передбачає індивідуальні або малогрупові заняття, спрямовані на формування виконавських, інтерпретаційних, методичних і професійно-комунікативних компетентностей здобувачів освіти. Така форма навчальної діяльності реалізується в межах освітніх компонентів фахової підготовки за спеціальностями 025 «Музичне мистецтво» або 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» і є базою для підготовки виконавців та майбутніх учителів музичного мистецтва (Міністерство освіти і науки України, 2021),

Аналіз досліджень. Питання гітарної педагогіки, виконавської підготовки та організації навчання у мистецьких закладах висвітлено у працях В. Доценка, М. Михайленка, Т. Іваннікова, В. Сидоренко (Доценка, 1995; Михайленко, 2003; Іванніков, 2018; Сидоренко, 2009). Нормативні засади функціонування класу музичного інструмента визначено у документах Міністерства освіти і науки України щодо підготовки здобувачів за спеціальностями 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» та 025 «Музичне мистецтво». Актуальними є також дослідження дистанційного навчання (Кисельов, 2020: 17–18; Чугай, 2021: 61–71) і впровадження трансмедійних технологій у мистецьку освіту. Водночас питання розвитку класу гітари в окремому закладі вищої педагогічної освіти потребує подальшого вивчення.

Метою статті є висвітлення особливостей становлення та розвитку класу гітари в Харківській гуманітарно-педагогічній академії протягом 2007–2025 років, а також визначення його ролі у формуванні професійних компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах сучасних освітніх трансформацій.

Виклад основного матеріалу. Від самого відкриття класу гітари його основним викладачем став Олександр Іванович Кригін. Упродовж 2012–2019 років освітні компоненти «Спеціаль-

ний музичний інструмент (гітара)», «Додатковий музичний інструмент (гітара)», «Акомпанемент (гітара)» також викладав кандидат мистецтвознавства, доцент Олексій Володимирович Жерздев, який привніс у підготовку здобувачів нові виконавські, методичні та наукові підходи.

З перших років існування класу гітари до лав академії потягнулися молоді талановиті здобувачі-гітаристи – В. Савенко, В. Загребельний, І. Голобородько, Д. Гапочка, В. Каут. Першим почесним випробуванням для класу гітари став концерт з нагоди 90-річчя від дня заснування Харківської гуманітарно-педагогічної академії (2010 р.), в якому брав участь ансамбль гітаристів. В присутності багатьох поважних гостей в залі, ансамбль гітаристів з успіхом виконав обробку мексиканської народної мелодії «Пляска на полях сомбреро». Упродовж всіх років представники класу гітари брали участь у численних лекціях-концертах, творчих проектах із культурно-просвітницькою та профорієнтаційною метою в м. Харкові та за його межами. Здобувачі академії постійно виступали на позааудиторних заходах академії, а також стали багаторазовими переможцями Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів, наприклад: міжнародні фестивалі-конкурси «Лотос надії», «Осінні мелодії», «Країна мрій», «Джерело талантів» та ін.

На початковому етапі основою репертуару слугували академічно оброблені зразки народної музики, а також твори вітчизняних і зарубіжних композиторів ХІХ–ХХІ ст. Згодом викладачі адаптували зміст занять відповідно до змін у мистецьких смаках молоді, розширивши репертуар за рахунок творів сучасної естрадної музики, зокрема у таких популярних стилях й жанрах, як: фінгерстайл, блюз, рок. Зазначені процеси супроводжувалися й органологічними зрушеннями: якщо на початку існування класу гітари студенти вивчали освітні компоненти «Спеціальний музичний інструмент», «Додатковий музичний інструмент» та «Акомпанемент» виключно на основі інтерпретацій на класичній гітарі, то в подальшому до навчально-виховного процесу було введено акустичну та електрогітару, що засвідчує інтеграцію академічної та сучасної музичної освіти.

Важливим напрямом освітньо-мистецької діяльності Харківської гуманітарно-педагогічної академії є організація та проведення щорічного багатожанрового конкурсу «Музична Слобожанщина». Заснований як обласний захід, згодом об'єднав велику кількість учасників з різних регіонів України, ставши всеукраїнським конкурсом. Захід охопив низку спеціальностей,

серед яких окреме місце займають виконавці на гітарі. Участь викладачів гітарного класу академії в складі журі конкурсу є вагомим чинником не лише об'єктивного оцінювання виконавської майстерності, а й дієвим інструментом професійної орієнтації обдарованої молоді, яка розглядає перспективу вступу до академії. Завдяки зазначеним факторам, формується освітньо-культурне середовище, спрямоване на підтримку та розвиток гітарного мистецтва в регіоні, а конкурс стає майданчиком для обміну педагогічним і виконавським досвідом, популяризації академічного гітарного виконавства, виявлення нових талантів і зростання престижу гітари як серйозного академічного інструмента, сприяє інтеграції академії у всеукраїнський мистецький простір. Таким чином, всеукраїнський конкурс «Музична Слобожанщина» виконує подвійну функцію – слугує засобом професійної соціалізації майбутніх музикантів та інструментом стратегічного розвитку гітарного мистецтва в Україні.

Звичайно, на перших порах в класі гітари академії доводилося використовувати наукові та методичні напрацювання інших провідних вітчизняних гітарних педагогів – В. І. Доценко (ХНУМ ім. І. П. Котляревського), М. П. Михайленко та Т. П. Іваннікова, (ННМА ім. П. І. Чайковського), В. Л. Сидоренко (ЛНМА ім. М. В. Лисенка) та ін. Згодом науково-педагогічна діяльність викладачів академії, які є постійними учасниками науково-практичних конференцій міжнародного та всеукраїнського рівня (зокрема в Харкові, Стокгольмі, Чикаго, Ванкувері), дала вагомі результати. Наукові дослідження та узагальнення педагогічного досвіду відображено у публікаціях у провідних виданнях України та за її межами – Києві, Одесі, Манчестері, Сан-Себастьяні.

За період 2007-2025 рр. викладачами та здобувачами класу гітари було опубліковано десятки наукових праць, серед яких: 28 наукових статей у провідних фахових виданнях, включаючи зарубіжні Web of Science, 20 тез на науково-практичних всеукраїнських та міжнародних конференціях, також створено 10 науково-методичних робіт. Змінився й статус викладацького складу ХГПА. Так, О. І. Кригін в 2015 р. в ХНУМ ім. І. П. Котляревського захистив кандидатську дисертацію на тему: «Універсалізм творчості Андреса Сеговії та його вплив на становлення вітчизняної гітарної школи». Викладачі академії протягом 18 років тісно співпрацюють з закладами загальної середньої освіти та загальної спеціалізованої мистецької освіти, проводячи майстер-класи й надаючи методичну допомогу працівникам зазначених настанов.

Упродовж 2020–2025 років освітній процес у класі гітари зазнав істотних трансформацій, зумовлених пандемією COVID-19 та повномасштабною війною в Україні. В нових умовах викладачі вимушені були впроваджувати інноваційні форми організації навчання, серед яких особливої ваги набули дистанційні та змішані технології. На думку провідних педагогів та науковців, дистанційна форма навчання передбачає залучення сучасних інформаційних технологій, завдяки яким відбувається спілкування між здобувачем та педагогом без присутності кожного в одній аудиторії разом. Застосовуючи таку форму навчання, аудиторна та самостійна робота здобувачів може відбуватись за допомогою синхронного та асинхронного навчання, що обумовлює використання комп'ютера, планшета й смартфона з обов'язковим доступом до інтернет-мережі. Під синхронним навчанням треба розуміти таку саму аудиторну роботу, але в онлайн-режимі. Натомість, асинхронне навчання здійснюється, коли студент працює з навчальним матеріалом за допомогою відео-уроків, нотного матеріалу, методичних вказівок у зручний для себе час, а взаємодія з викладачем відбувається з деякою затримкою – за допомогою пересилання відеозаписів виконання, аудіокоментарів, текстових відгуків, тощо. Зрозуміло, що при асинхронному навчанні студент отримує більше свободи та відповідальності. Тому, найкращих результатів під час дистанційної форми занять можна здобути тільки комбінуючи синхронні та асинхронні методи роботи (Кисельов, 2020: 17–18; Чугай, 2021: 61–71)

До основних нововведень у практиці гітарної педагогіки слід віднести використання відеоплатформ: ZOOM, Skype, Google Meet, які стали основними інструментами для проведення індивідуальних занять, консультацій, лекцій-концертів, виховних заходів, тощо. Безумовно, запроваджені інновації стимулювали трансформацію діяльності викладача в напрямі індивідуалізації освітніх методик, що проявилось в адаптації педагогічного репертуару, а також у варіативному використанні методів і прийомів, орієнтованих на реалізацію індивідуальних навчальних планів здобувачів за умов обмеженого або відсутнього безпосереднього доступу до інструмента.

Завдяки записам та аналізу відеоінтерпретацій студентів, з'явилася можливість не лише коригувати виконавську техніку, а й формувати рефлексивну компетентність. Онлайн-майстер-класи та вебінари за участі провідних гітаристів країни та світу розширили доступ до міжнародного досвіду, а також можливості комунікації зі своїми колегами

із різних стран (зокрема, через YouTube, Facebook, Instagram,). Онлайн-конкурси та фестивалі (зокрема «Гітарні барви», «StayHomeandPlay», «Stella Futura», «Студентська весна» та ін.) стали стимулом для репертуарної активності та соціокультурної взаємодії здобувачів освіти.

Під час освітнього процесу здобувачам стали допомогати цифрові платформи для обміну нотами, відео та завданнями: Google Drive, Dropbox, Classroom, Moodle. В процесі підготовки власних аудіозаписів своїх виступів, студенти стали активніше використовувати такі програми для обробки звуку: Ableton Live, Studio One, Cubase, FL Studio. Звичайно, в умовах суспільства з розвиненою інстаграм-культурою та медійною культурою, особливо в ковідний та воєнний час, яка вимагає від музиканта яскравого й цікавого візуального контенту, зросла важливість застосунків для відеобробки та відеомонтажа, таких як: Adobe Premiere, Sony Vegas, Movavi .

В останні роки в навчально-виховному процесі закладів вищої мистецької освіти особового місця набуває трансмедійна комунікація, коли студенти, викладачі та представники професійної спільноти взаємодіють через комплекс платформ (відео, соціальні мережі, відео-стріми, блоги, месенджери), формуючи єдине мультимедійне середовище навчання й обміну.

Вперше термін *transmedia storytelling* був запропонований Г. Дженкінсом і означав «нарратив, що розгортається одночасно кількома медіа-каналами» (Greenhow, Lewin, 2020). У музичній педагогіці адаптація цієї моделі дає змогу здобувачам відігравати активну роль у створенні навчального контенту – записів гітарних інтерпретацій, відеокоментарів тощо. При цьому кожен інтернет-ресурс виконує унікальну функцію. Наприклад, YouTube демонструє модульні, залікові та екзаменаційні записи студентів, Instagram чи Facebook забезпечують коментування, Zoom чи Classrooms – педагогічний зворотний зв'язок. Саме таку роль у мистецькій освіті визнають як розвиток *transmedia competence* – здатності створювати, обмінюватися, інтегрувати знання й виконання у різних медіа-форматах в рамках одного освітнього «світу». Про важливість використання трансмедійних технологій в процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, зазначають і провідні зарубіжні науковці. На думку яких, такі сучасні технології в освітньому процесі мають сприяти зростанню професійних компетентностей, підвищенню музично-мистецьких здібностей, а також розширенню професійної ерудиції та мислення (Greenhow, Lewin, 2020: 216–233). Таким чином,

трансмедійна комунікація у сучасному форматі класу гітари базується на колективному створенні, презентації та обговоренні контенту, що виходить за межі традиційної аудиторії, формуючи у студента та викладача нові ролі – контент-креатора, комуніканта та фасилітатора професійної взаємодії. Умови пандемії та війни актуалізували роль самостійної роботи, інтерпретаційної свідомості студента, а також педагогічну гнучкість викладача. Окрім того, посилилася роль трансмедійної комунікації у системі «студент – викладач – професійна спільнота».

Незважаючи на тяжкі воєнні роки, клас гітари розширюється в фаховому напрямку. Відкриття в 2023 р. спеціальності 025 «Музичне мистецтво» стало важливою віхою в інституційному розвитку та професіоналізації класу гітари, що зумовило оновлення освітньо-професійної траєкторії здобувачів, розширення змістових компонентів репертуарної та методичної роботи, а також активізацію концертної й науково-методичної діяльності викладачів. Одержана спеціальність за першим бакалаврським рівнем дозволить випускникам отримати кваліфікацію викладача фахових дисциплін та керівника ансамблю (гітара) у закладах спеціалізованої мистецької освіти. Професійні компетентності нададуть можливості випускникам працювати на 3-х ланках мистецької освіти – *початковій* (школи мистецтв, дитячі музичні школи), *профільній* (мистецькі ліцеї), *фаховій передвищій* (мистецькі коледжі).

Підводячи підсумок нашому невеликому історичному екскурсу, окреслимо перспективи розвитку класу гітари в Харківській гуманітарно-педагогічній академії. На нашу думку, вони пов'язані з розширенням репертуарного та методичного потенціалу, впровадженням сучасних цифрових

технологій в освітній процес, активізацією міжвузівської та міжнародної співпраці. Важливим підґрунтям для стабільного та професійного середовища має бути зростання зацікавленості молоді у класичній та естрадній гітарі, участь студентів у конкурсах і фестивалях, а також системна профорієнтаційна робота.

Висновки. Отже, клас гітари в Харківській гуманітарно-педагогічній академії за вісімнадцять років свого існування пройшов шлях від становлення до стійкого розвитку, перетворившись на важливу складову мистецької освіти в регіоні. Його діяльність інтегрує академічні традиції, сучасні виконавські практики, методичні новації та трансмедійні підходи, що дозволяє забезпечувати підготовку конкурентоздатних фахівців у галузі музичного мистецтва. Значну роль у цьому відіграла особистість викладачів, зокрема О. І. Кригіна та О. В. Жерздева, чия наукова, виконавська і педагогічна діяльність створила підґрунтя для якісного освітнього процесу. Відкриття спеціальності 025 «Музичне мистецтво» стало катализатором для розширення професійної підготовки, сприяло підвищенню статусу класу гітари й дало змогу формувати нові освітньо-кваліфікаційні можливості для здобувачів. У контексті пандемії та воєнного часу клас адаптувався до нових реалій, активно впроваджуючи цифрові інструменти, дистанційні та змішані форми навчання, що забезпечило неперервність освітнього процесу, а для здобувачів – ефективне оволодіння освітніми компонентами: «Спеціальний музичний інструмент (гітара)», «Додатковий музичний інструмент (гітара)», «Акомпанемент (гітара)». Комплекс цих чинників свідчить про динамічний розвиток класу гітари як перспективного напрямку в системі мистецької педагогічної освіти України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вітренко А. Вища та фахова передвища освіта в умовах воєнного стану. *Освіта України в умовах воєнного стану* : інформаційно-аналітичний збірник. Київ, 2022. С. 161–195.
2. Доценко В. І. Дидактичні основи музичного розвитку студентів класу гітари у мистецьких вищих навчальних закладах: навч. посібник. Харків : Поларт, 2007. 164 с.
3. Іванніков Т. П. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості: монографія. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2018. 391 с.
4. Кисельов Н. Р. Синхронне та асинхронне навчання – невід'ємні складові дистанційної освіти. *Сучасна наука: проблеми і перспективи*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : 2020. С. 17–18.
5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 "Музичне мистецтво" для першого (бакалаврського) рівня : Наказ МОН України від 28.07.2021 р. № 865. URL: <https://mon.gov.ua> (дата звернення: 17.04.2026).
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України від 01.06.2016 р. № 600 (у ред. від 01.10.2019 р. № 1254).
7. Михайленко М. П. Методика викладання гри на шестиструнній гітарі. Київ : Книга, 2003. 248 с.
8. Положення про мистецьку школу : Наказ МКІП України від 09.07.2018 р. № 686. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18#Text> (дата звернення: 27.09.2025).
9. Сидоренко В. Л. Особливості формування гітарної традиції в західних областях України. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. 2009. Вип. 15. С. 130–135.

10. Чугай С. Особливості дистанційного навчання гри на музичному інструменті студентів ЗВО. *Професіоналізм педагога*. 2021. № 16. С. 61–71. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.16.2021.246277>
11. Transmedia storytelling. *Wikipedia: the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Transmedia_storytelling (дата звернення: 27.09.2025).
12. Greenhow C., Lewin C. Educators' perspectives on transmedia identity management: Redefining tele-teacher presence. *Distance Education*. 2020. Vol. 41 (2). P. 216–233. URL: <https://doi.org/10.1080/01587919.2020.1727292>

REFERENCES

1. Vitrenko, A. (2022). Vyshcha ta fakhova peredvyshcha osvita v umovakh voiennoho stanu [Higher and professional pre-higher education under martial law]. *Osvita Ukrainy v umovakh voiennoho stanu: Informatsiino-analitychnyi zbirnyk*. Kyiv. 161–195. [in Ukrainian].
2. Dotsenko, V. I. (1995). *Dydaktychni osnovy muzychnoho rozvytku studentiv klasu hitary u mystetskykh vyshchyykh navchalnykh zakladakh* [Didactic foundations of musical development of guitar class students in art higher education institutions]. Kyiv: Muzychna Ukraina. 164. [in Ukrainian].
3. Ivannikov, T. P. (2018). *Hitarne mystetstvo KhKh stolittia yak fenomen tvorchosti* [Guitar art of the XX century as a phenomenon of creativity] Kamianets-Podilskyi: Zvoleiko D. H. 391. [in Ukrainian].
4. Kyselov, N. R. (2020). Synkhrone ta asynkhrone navchannia – nevidiemni skladovi dystantsiinoi osvity. [Synchronous and asynchronous learning are integral components of distance education]. *Suchasna nauka: problemy i perspektyvy: materialy V Mizhnar. nauk. -prakt. konf.* Kyiv. 17-18. [in Ukrainian].
5. Pro zatverdzhennia standartu vyshchoi osvity za spetsialnistiu 025 "Muzychne mystetstvo" dlia pershoho (bakalavrskoho) rivnia» [On the approval of the standard of higher education in specialty 025 "Musical art" for the first (bachelor's) level"]: Nakaz MON Ukrainy vid 28.07.2021 r. № 865. 28.07.2021 p. № 865. Retrieved from <https://mon.gov.ua> [in Ukrainian].
6. Metodychni rekomendatsii shchodo rozroblennia standartiv vyshchoi osvity [Methodological recommendations for the development of higher education standards]. Nakaz MON Ukrainy vid 01.06.2016 r. № 600 (u red. vid 01.10.2019 r. № 1254). [in Ukrainian].
7. Mykhailenko, M. P. (2003). *Metodyka vykladannia hry na shestystrunnii hitari* [Methodology of teaching playing on the six-string guitar]. Kyiv: Knyha. 248. [in Ukrainian].
8. Polozhennia pro mystetsku shkolu [Regulations on the art school]: Nakaz MKIP Ukrainy vid 09.07.2018 r. № 686. (2018). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18#Text> [in Ukrainian].
9. Sydorenko, V. L. (2009). Osoblyvosti formuvannia hitarnoi tradytsii v zachidnykh oblastiakh Ukrainy [Peculiarities of the formation of the guitar tradition in the western regions of Ukraine]. *Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Mystetstvoznavstvo*, 15, 130–135. [in Ukrainian].
10. Chuhai, S. (2021). Osoblyvosti dystantsiinoho navchannia hry na muzychnomu instrumenti studentiv ZVO [Peculiarities of distance learning to play a musical instrument of students of higher education institutions]. *Profesionalizm pedahoha*, 16, 61–71. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.16.2021.246277>
11. Transmedia storytelling. (n.d.). *Wikipedia*. Retrieved September 27, 2025, from https://en.wikipedia.org/wiki/Transmedia_storytelling
12. Greenhow, C., & Lewin, C. (2020). Educators' perspectives on transmedia identity management: Redefining tele-teacher presence. *Distance Education*, 41(2), 216–233. <https://doi.org/10.1080/01587919.2020.1727292>

Дата першого надходження статті до видання: 17.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 05.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 25.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

